

Mr. P. Tamba
02.03.09
[Signature]

MUINSUSKAITSEAMET

Narva Linnavalitsus
Peetri plats 5
20308 Narva

Meie: 25.02.2009 nr 1.1-7/591

EESTI VABARIIK
NARVA LINNAVALITSUS
27 02 2009
Nr 652 / 1.11

Kaaskiri arheoloogiamälestisi tutvustavale infovoldikule

Muinsuskaitseamet saadab Teile maapiirkondades asuvaid arheoloogiamälestisi käsitleva infovoldiku. Voldikut jagatakse muististe omanikele ja kohalikele omavalitsustele, et tõsta teadlikkust arheoloogiamälestiste olemusest ning seda mälestiseliiki varitsevatest ohtudest. Infovoldik on .pdf formaadis kättesaadav Muinsuskaitseameti koduleheküljel (www.muinas.ee – kultuuripärand – arheoloogiline kultuuripärand).

Toome siinkohal välja peamised kohaliku omavalitsuse ja Muinsuskaitseameti pooled tegevused ja põhimõtted, mille täitmise korral peaks olema tagatud arheoloogiapärandi kui meie kõigi ühise vara parem säilimine.

1. Mälestiste üle arvestuse pidamine

Muinsuskaitseaduse § 9 lähtuvalt peavad kohalikud omavalitsused pidama arvestust oma maa-alal asuvate mälestiste üle ning planeerimisel arvestama mälestistel ja kaitsevööndis Muinsuskaitseadusest tulenevate kitsendustega. Oma linna kultuurimälestiste üle arvestuse pidamisel on võimalik kõigil kasutada kultuurimälestiste riiklikku registrit (<http://register.muinas.ee>), mis on riskasutuses Maa-ameti kaardirakendusega internetis. Kaardi kultuurimälestiste kihil on nähtav mälestiste asukoht.

Narva linna territooriumil paikneb 2 asulakohta ja 1 kindlustatud asula. Suurem osa arheoloogiamälestistest, nt asulakohad, kalmistud ja kalmed, pühapaigad jne, hõlmavad suuremat ala kui sinine tähis kaardil ja ka teiste – kultuse- ja ohvrikivide, -puude ja –allikate puhul tuleb arvestada kultuurikihi olemasoluga vastavate mälestiste vahetus ümbruses. Asulakohtade piirid (väliskontuur) on kantud Maa-ameti kaardile, kuid teiste muistiseliikide puhul on piiride kaardile kandmise töö alles pooleli. Nende puhul saab informatsiooni küsida Muinsuskaitseametist.

2. Avastamata arheoloogiapärand

Kõigi arheoloogiamälestiste puhul peab arvestama asjaoluga, et nende lähistelt (kaitsevööndi alalt, aga ka kaugemalt) võib leida veel kohti, kus on arheoloogilist kultuurikihti. Piirkondades, mida pole sisuliselt jõutud arheoloogiliselt uurida, peab aga kaevetöödel arvestama kultuuriväärtusega leidude ja/või arheoloogilise kultuurikihi ilmsiktuleku võimalusega (Muinsuskaitseadus § 30-33, 41).

3. Kooskõlastamine

Mälestiste inspekteerimise käigus on mitmetes omavalitsustes selgunud, et Muinsuskaitseameti kooskõlastuseta on kerkinud mälestistele nii maju kui ka rajatud trasse, või on omavalitsuste poolt

juba väljastatud kaeveloaga tööd Muinsuskaitseameti poolt seisma pandud. Omanike käsitlemisel on sageli tulnud ilmsiks, et projekti/kaeveloa kooskõlastusringi ei olnud Muinsuskaitseametit märgitud. Sellistel puhkudel on kaeve- ja ehitustööd läbi viidud ilma arheoloogiliste uuringuteta ja nõnda tekitatud Eesti ning paikkonna enda ajaloole korvamatut kahju, mida paraku ükski trahv ei suuda enam heastada.

Eelöeldule tuginedes juhib Muinsuskaitseamet tungivalt omavalitsuse tähelepanu asjaolule, et nii planeeringute, projektide kui ka kaavelubade menetlemisel tuleb kooskõlastusringi määramisel igakordselt üle kontrollida, kas vastav projekt puudutab mälestisi või nende kaitsevööndeid. Kui planeeringualale jääb mälestisi ja/või nende kaitsevöönd, siis tuleb vastav planeering/projekt Muinsuskaitseametiga kooskõlastada (Muinsuskaitseadus §24-25).

4. Muinsuskaitseamet kui nõuandja

Mälestiste kaitse ei tähenda uute keskkondade rajamise takistamist, vaid kultuurmaastiku kõigi vanade kihistuste esindatust ja väärtustamist uueneval maastikul. Seetõttu soovib Muinsuskaitseamet mälestiste säilimise ja kaitse küsimustes olla linnavalitsusele igakülgselt toeks, muinsuskaitsete printsiipide tutvustajaks ning nõuandjaks.

5. Mälestiste rüüstamine

Lõpetuseks, kuid mitte vähemtähtsana juhib Muinsuskaitseamet tähelepanu asjaolule, et muinas- ja keskajast pärinevaid arheoloogiamälestisi ohustab lisaks teadmatusel tulenevatele kooskõlastamata kaevetöödele ka sihikindel rüüstamine ja aardeotsimine. Muinsuskaitseamet palub nii omanikel, omavalitsusel kui ka kohalikel konstaablitel, abipolitseinikel, kaitseliitlastel jt jälgida, et arheoloogiamälestised oleksid minevikupärandi suhtes pahatahtliku tegevuse eest kaitstud ning kontrollida kõiki kultuurimälestistel tegutsevaid isikuid, kas neil on selleks Muinsuskaitseameti luba.

Lugupidamisega,

Tõnis Taavet,
Muinsuskaitseameti Ida-Virumaa vaneminspektor

Lisa: Infovoldik „Arheoloogiamälestised maal“

Keskväljak 1
41594 Jõhvi
Tel: 337 0609; 5347 8582
tonis.taavet@muinas.ee